

РЕШЕНИЕ

№ 17

гр. Разград, 06.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на двадесет и трети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анелия М. Йорданова

при участието на секретаря Д. Здр. Станчева
като разглежда докладваното от Анелия М. Йорданова Гражданско дело № 20223300100028 по описа за 2022 година

Исковете са с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД.

Постъпила е искова молба от Е. Р. Х., представлявана от пълномощник адв. И.-С.а против „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ “ АД гр. София. Предявени са искове с правно основание чл. 432 КЗ да бъде осъден ответника да й заплати сумата 27 000 лв. /след доброволно изплатените от ответника 5 518 лева/, представляваща обезщетение за нанесените й неимуществени вреди и сумата 1 069, 75 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, причинени от ПТП на 17. 12. 2019 г. , ведно със законната лихва от датата 06. 02. 2021 г. Ищецът твърди, че на 17. 12. 2019 г. около 11:30 часа по първокласен път № 13 на 106, 679 км. в кадастъра на Община Хлумец на кръстовището с шосе 1/30/GPS – координати – 767325,228/-971430, 951, настъпва ПТП, при което е настъпил удар между товарен автомобил с марка „Мерцедес Бенц АТЕГО“ 1223 с чешки регистрационен номер № 6AA9425 и лек автомобил марка „Форд Транзит“ с рег. № РР 2391 ВМ в който пътувала ищцата. В резултат на ПТП, на Е. Р. Х. са причинени следните телесни увреждания: счупване на лявата лъчева кост в долна трета на левия горен крайник – обусловило трайно затруднение за период по-дълъг от 3-4 месеца; разкъсно контузна рана по лявата предмишница; отоци и ограничение на движението на пръстите на лявата ръка. Понастоящем ищцата не може да извършва всички пълни, както и всички по-сложни и по-трудни движения, които се извършват с двете ръце. Изпитва болки, засилващи се при промяна на времето. Чувства се неспокойна и тревожна, когато се вози в автомобил, останал е шокът и стресът от изживяното. Твърди, че виновен за ПТП е водачът на лекия автомобил „Форд Транзит“ с рег.№ РР 2391 ВМ, управляван от Х. Х., за което има валидно сключена

застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, валидна от 19. 10. 2019 г. до 19. 10. 2020 г.

Постъпил е писмен отговор от ответника „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД гр. София. По същество оспорва иска по основание и размер. Оспорва наличието на настъпило застрахователно събитие. Оспорва механизма на ПТП. Твърди, че деликта не е причинен от Х. Х., застрахован при ответника. Не са налице представени от ищеца доказателства за извършено от Х. виновно и противоправно Д.ие, причинна връзка и настъпилите вреди. Прави възражение, че е налице принос на пострадалия Е. Р. Х., тъй като се е возила без предпазен колан и не е положила дължимите грижи за възстановителния си процес. Възразява, че претендираната законна лихва се дължи най-рано от 18. 11. 2021 г.- датата, следваща тази, на която ответникът е изплатил на ищцата общата сума от 5 518 лв. Твърди, че размера на претендираното обезщетение е прекомерно завишен, не са налице доказателства как е протекъл оздравителния процес на описаните в исковата молба телесни увреждания на ищеца.

Съдът, като прецени твърденията и становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Видно от Наказателно постановление от 03. 02. 2021 г. на Окръжен съд Усти над Лабем, Чешка република, издадено, съгл. чл. 314д, ал. 1 от Наказателно процесуалния кодекс, изискано по реда на Регламент /ЕС/ 2020/ 1783 на Европейския парламент и на Съвета от 25. 11. 2020 г. , Х. Х. е признат за виновен в това, че на 17.12.2020 г. в 11:40 часа на кръстовището на път № 1/13 и път 1/30 в община Хлумец е управлявал моторно превозно средство марка и модел „Форд Транзит“ с българска регистрация РР 2391 ВМ, собственост на пострадалия Ф. Х.ов. роден на 13.07.1964 г., на маркирания второстепенен път № 1/13 в посока от бензиностанция „Оно“ към горепосоченото кръстовище с пътен знак, регламентиращ предимство Р4 -- „Пропусни движещите се по пътя с предимство“, когато завил наляво по този път. в нарушение на разпоредбите на член 5, ал. 1, буква б) и член 22, ал. 1 от Закон № 361/2000 г. от Сборник закони, Закон за движение по пътищата, не е контролирал изцяло управляваното от него моторното превозно средство и не е дал предимство на движещото се по главния път превозно средство, поради което моторно превозно средство марка и модел „Мерцедес-Бенц“ Атего 1223, с регистрационен номер 6АА 9425, собственост на пострадалия - дружеството „Финдайрект чек“ с.р.о., ЕИК: 24154865, управлявано от свидетеля Я. К., роден на 23.12.1991 г.. движещ се по маркирания главен път № 1/30 в посока от Усти над Лабем към Теплице, се удря с предната си част в лявата страна на автомобила „Форд“, в резултат на което пострадалият М. Д.. роден на 28.05.1988 г., получава частична фрактура на 4- то до 8-мо ребро вляво, лека травма на ляв бял дроб, наличие на малко количество въздух в лявата половина на гръдния кош, травма на далака с минимално кръвонасядане и травма на лявата половина на торса с предполагаем срок на лечение един месец, през който е бил ограничен от болничен престой, изпитвал е болки при дишане и болки в гръдния кош, свидетелят А. Р., роден на 13.12.1991 г. е получил повърхностна травма на главата и дясната ръка, пострадалият М. Ф., роден на 05.04.1985 г. е

получил лека травма на главата и дясната ръка, пострадалата Е. Х., родена на 20.09.1971 г., е претърпяла отворена вътреставна трохантерна фрактура на долния край на лявата лъчева кост, при което е била ограничена от хоспитализация, операция, болки и обездвижване на лявата китка за период, значително надвишаващ шест седмици, така че по непредпазливост е причинил тежко увреждане на здравето на друг човек, като е нарушил важно задължение, вменено му по закон като по този начин е извършил престъпление с тежка телесна повреда, причинена по непредпазливост, съгласно член 147, ал. 1, ал.2 от Наказателния кодекс. Решението е влязло в сила на 14. 05. 2021 г.

Страните не спорят, че за управлявания от Х. Х. лек автомобил марка „Форд Транзит“ с рег. № РР 2391 ВМ към момента на настъпване на ПТП е имал валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, валидна от 19. 10. 2019 г. до 19. 10. 2020 г.

По настоящото дело са разпитани като свидетели М. Ф. и Х. Хлалилов.

Св. М. Ф. е дъщеря на ищцата и дава показания, че ѝ съобщили за претърпяното ПТП, след като майка ѝ се завърнала в България в с. Раковски. Разказала ѝ, че пътувала от Гремания за България с бус и преминавайки през Чехия, един ТИР ударил буса. Майка ѝ седяла на седалка зад шофьора, била с предпазен колан. Виждайки, че ТИР-а ще ги удари, опитала да се предпази, да си прикрие лицето с ръце и ръката ѝ била срязана от стъкло. По лицето и главата имала стъкла, които извадила свидетелката. Ръката на майка ѝ била гипсирана, казала ѝ, че била оперирана в Чехия. Имала синини под мишницата и по тялото от лявата страна, по левия крак. Един месец лежала майка ѝ, защото я боляло навсякъде, все искала да спи, да е сама. Приемала депресанти на билкова основа. Сега все още я боляла лявата ръка, не можела дори да вземе на ръце детето на свидетелката.

Св. Х. Х. е водачът на л.а. „Форд Транзит“ с рег. № РР 2391 ВМ, участник в процесното ПТП. Дава показания, че автомобилът, който управлявал е пътнически и с него пътували още седем човека, включително и ищцата Е.. Тя седяла на седалката зад него. Преди отпътуване от Германия, свидетелят предупредил всички пътници да си сложат коланите. Спрели на една бензиностанция в Чехия да пият кафе. Като тръгнали от там, имало пътен знак „Пропусни и пред него буса, който се движел тръгнал, а свидетелят спрял и се огледал. От лявата му страна идвал тежкотоварен камион, но свидетелят преценил, че е далече и потеглил. Тогава камиона блъснал бус от лявата страна, където седял свидетеля и зад него ищцата Е.. Свидателят видял, че на лявата ръка на Е. имало кръв, била изплашена и казала, че я боли ръката. Свидателят не разбрал какво са ѝ правили в болницата. Свидателят признава, че е причинил произшествието, осъдили го в съда в Усти над Лабем, получил условна присъда и забрана да управлява МПС.

Според заключението на назначената по делото Комплексна съдебно-медицинска експертиза, в резултат на претърпяното ПТП на 17.12. 2019 г., пострадалата Х. е получила:открито счупване на лъчевата кост на лява предмишница на типично място и кожна рана на мястото на счупването, които по своята медико-биологична характеристика обуславят съответно трайно затруднение в движението на левия горен крайник за срок

повече от един месец и временно разстройство на здравето, неопасно за живота на пострадалата. Счупването в долния край на лъчевата кост на типично място е резултат от упор на екстензирана /разгъната/ или флектирана /сгъната/ ръка. Такъв вид травми могат да се получат при установения механизъм на ПТП и са в причинно-следствена връзка с процесното ПТП. Непосредствено след получаване на уврежданията, в периода на възстановяване и вероятно към настоящият момент, пострадалата Х. е изпитвала и ще продължава да изпитва болка и страдание. Възможно е да не настъпят трайни негативни последици за здравето ѝ. Само в хипотетичен аспект може да се обсъждат възможно влошаване на състоянието - посттравматична деформация, ограничени движения в лява гривнена става, ограничен захват, алгоневродистрофия /петниста остеопороза/, болки при натоварване и при влошаване на времето, които няма да отшумят. Коректен би бил отговора на този въпрос само при извършване на преглед на пострадалата към настоящия момент, какъвто не е осъществен поради трайното ѝ отсъствие от страната. Експертната практика сочи, че пълно възстановяване на двигателната функция - обем и сила на движенията, както и пълноценно използване на левия горен крайник не е възможно - винаги ще е има остатъчни негативни последици - болки и неудобства в ежедневните дейности, които ще влошават качеството на живот. Видно от официален превод на Квитанция №*348545/18.12.2019 г. на Масарикова болница в Усти над Лабем, след ПТП на 17.12.2019 г., в болнични условия, Е. Х. е претърпяла оперативна интервенция под пълна анестезия - за ревизия на кожната рана с отстраняване на чуждо тяло, репозиция на фрактурата на лява лъчева кост, възстановяване на кожното нараняване и налагане на гипсова превръзка. Интервенцията не е свързана с налагане на остеосинтезно средство на фрактурираната кост, а само с репозицията и хирургичната обработка на раната. Оказаната медицинска помощ е свързана с получените телесни увреждания при процесното ПТП. При счупване на лъчевата кост на типично място имобилизацията се налага за срок от един месец, а при липса на усложнения работоспособността би следвало да са възстанови до 3-4месеца. За получените от Е. Х. телесни травми е проведено: оперативно лечение в Масарикова болница в Усти над Лабем, Република Чехия и консервативно лечение /Амб. лист №000179/20.01. 2020 г., вторичен амб. преглед, д-р Б. Б., ортопед-травматолог:Терапия: Охураin oil външно/. Според разпитаната св. Л. Н. – проведено и рехабилитационно лечение, за което няма представени медицински документи. Прилагането на този комплексен подход е препоръчителен за възстановяването на здравето и ограничаването на негативните последици от получената травма. Имобилизацията на левия горен крайник е била поставена в Масарикова болница в Усти над Лабем, Република Чехия /изброени медицински услуги по Квитанция №*348545/18.12.2019г/. Наложената гипсова имобилизация е удостоверена при двата прегледа от специалист ортопед-травматолог д-р Б. Б.:Амб. лист №003625/30.12.2019г, първичен амб. преглед, д-р Б. Б., ортопед-травматолог: Обективно състояние: Имобилизирани с гипсов ръкав ляв горен крайник;-Амб. лист №000179/20.01,2020г, вторичен амб. преглед, д-р Б. Б., ортопед-травматолог: Обективно състояние: Имобилизирани с гипсов ръкав ляв горен крайник. Няма медицински документ който да удостоверява свалянето на тази имобилизация, но към 29.01.2020 г. в Съдебномедицинска консултация №104/2020 г., д-р Д.

Д., Началник ОСМ при МБАЛ "Св. Анна- Варна" АД е описано „Обективно: Левият горен крайник е в мека превръзка“ . Закупеният „балсам за устни Хармония“ - 1,20лв /Касов бон 0023076 0086, 30.12.2019г, аптека „Санита“ Търговище/ няма отношение към провеждане на лечението. Не е ясно какви са посочените в Касов бон 0094945, 30.01.2020г., аптека „Маринова“ Варна: лекарства на стойност 12,50 лв.

Според заключението на автотехническата част на експертизата: На 17.12.2019 г., около 11,40 часа, водачът на лек автомобил „Форд Транзит“ с рег.№ РР 2391 ВМ - Х. Х. заедно с пътуващите в автомобила С. С., Е. Х., М. А., З. Й., М. Ф., А. Р. и М. Д., се е движил по второкласен път №1/30 на територията на община Хлумец, Чехия по посока към кръстовището с първокласен път №13 на км. 106+679 в близост до бензиностанция „ОНО“. Кръстовището е изградено в геометрична крива с ляв завой на първокласния път с У-образна форма. Първокласният път в района на кръстовището е изграден с три ленти - една за движение само „направо“, отделена с непрекъсната маркировка от насрещните две ленти за движение „направо“ и „завИ.е наляво“. Първокласният път е сигнализиран като път с предимство с пътни знаци: А26 "Кръстовище с път без предимство", Т13 "Направление на пътя с предимство" и Ж19 "Препоръчителна скорост 60 км/час". Пътят без предимство път № I/30 е сигнализиран с пътен знак Б1 "Пропусни движещите се по пътя с предимство." Наближавайки кръстовището, водачът на лек автомобил „Форд Транзит“ намалява скоростта и без да спре навлиза в дясната лента за движение на първокласен път №13, за да се включи в движението в посока наляво. По същото време в дясната лента на първокласен път №13 се е движил товарен автомобил „Мерцедес Бенц Атего“ с чехеки рег. № 6АА9425 с водач Я. К., поради което настъпва страничен удар между страничната лява част на лекия автомобил и предната част на товарния автомобил. В резултат на удара са нанесени щети по лекия автомобил: покрив, одраскана боя на предна лява врата, предната лява врата е смачкана, задно ляво стъкло, лява страна. В резултат на удара Е. Х. - пътничка на задна лява седалка зад водача на л.а. „Форд Транзит“ получава средна телесна повреда - вътреставна фрактура на долния край на лявата лъчева кост. На У-образното кръстовище първокласен път № I/30 е сигнализиран като път с предимство, а второкласен път № 13 като път без предимство. Водачът на лек автомобил „Форд Транзит“ с рег. № РР 2391 ВМ се е движил по второкласен път № 13, като на кръстовището с първокласен път № I/30 е предприел завИ.е на ляво без да пропусне движещият се по пътя с предимство товарен автомобил „Мерцедес Бенц Атего“ с рег. № 6АА9425, като навлиза в неговата лента, пресича перпендикулярно траекторията на движение и предизвиква страничен удар с него. ПТП е било предотвратимо в случай, че водачът на лекия автомобил е спрял и изчакал преминаването на товарния автомобил, който е бил с предимство. Водачът на товарен автомобил „Мерцедес Бенц Атего“ с рег. № 6АА9425 се е движил по първокласен път №13 и е бил с предимство при преминаване през кръстовището, като не е имал техническа възможност да предотврати удара с навлизащият в лентата му за движение от дясната му страна лек автомобил. Причината за настъпване на ПТП е навлизането на лек автомобил „Форд Транзит“ с рег. № РР 2391 ВМ в лентата за движение и в опасната зона за спиране на товарен автомобил „Мерцедес Бенц Атего“ с рег. № 6АА9425, който е бил с предимство. В конкретната обстановка водачът на лекия

автомобил е действал неправилно, тъй като е имал възможност да спре и да изчака преминаването на автомобила с предимство, като по този начин би предотвратил удара с него. Травмите на пострадалата Е. Р. са получени в резултат от страничният удар при съприкосновение с деформираните и счупени части намиращи се от лявата ѝ страна, като е налице причинно-следствена връзка между получените травми и настъпването на ПТП. ПТП е настъпило в района на кръстовище между първокласен път № 1/30 и второкласен път № 13. Първокласният път в района на кръстовището е изграден с три ленти - една за движение само „направо“, отделена с непрекъсната маркировка от насрещните две ленти за движение „направо“ и „завИ.е наляво“. Второкласният път се разделя на три ленти, като средната лента пресича перпендикулярно първокласния път и е предназначена за завИ.е наляво. Товарен автомобил „Мерцедес Бенц Атего“ с рег. № 6AA9425 се е движил в посока направо по дясната лента на път № 1/30. Лек автомобил „Форд Транзит“ с рег. № PP 2391 BM се е движил в посока наляво по средната лента на път № 13, перпендикулярно на път № 1/30 преди настъпване на ПТП. В участъка на ПТП разрешената скорост по първокласен път № 1/30 за товарни автомобили от категория „C,D“ към която принадлежи товарен автомобил „Мерцедес Бенц Атего“ с рег. № 6AA9425 е 80 км/час, а препоръчителната скорост - 60 км/час. Лек автомобил „Форд Транзит“ с рег. № PP 2391 BM се е движил по пътя без предимство, като е намалил скоростта и без да спира е навлязъл в дясната лента на пътя с предимство. Скоростта на движение в момента на удара на лекия автомобил „Форд Транзит“ с рег. № PP 2391 BM непосредствено преди настъпване на ПТП може да се определи по средно статистически данни при неспиране на кръстовище без предимство, като движение с постоянна скорост около 20 км/час. В делото не са налице данни, като спирачни следи, дълбочина на деформации, изминато разстояние след удара и др., по които да бъде определена достоверно скоростта на товарния автомобил. В приложените към делото документи липсва информация относно пътната обстановка - размери на пътното платно, маркировка, пътни знаци, състояние на настилката, видимост и т.н. към момента на ПТП. На фиг. 3 и 4 е представена пътната обстановка в пътния участък на ПТП от Гугъл мапс, от където е видно, че преди мястото на удара на първокласен път № 1-30 са поставени пътни знаци: А26 “Кръстовище с път без предимство“, Т13 “Направление на пътя с предимство“ и Ж19 “Препоръчителна скорост 60 км/час“, като дясната лента за движение е с маркировка единична непрекъсната линия от двете страни. На второкласен път № 13 преди кръстовището е поставен пътен знак Б1 “Пропусни движещите се по пътя с предимство.“ Опасната зона за спиране на товарен автомобил „Мерцедес Бенц Атего“ с рег. № 6AA9425 при движение с максимално разрешената скорост 80 км/час е 100 метра, а при движение с препоръчителната за участъка скорост 60 км/час - 63,43 метра. Опасната зона за спиране на лек автомобил „Форд Транзит“ с рег. № PP 2391 BM с определената скорост преди настъпване на ПТП 20 км/час е 10,6 метра. Пострадалата Е. Х. е пътувала в лек автомобил „Форд Транзит“ с рег. № PP2391 BM, който е произведен през 2004 г. с ляв волан, с 8+1 места и е снабден с предпазни колани на всичките 9 седалки, както следва: 1 триточков инерционен диагонално-поясен за задържане на водача с поставяне от ляво на дясно; 1 триточков инерционен диагонално-поясен за задържане на пътника, возещ се на предна дясна седалка с поставяне от дясно на

ляво; 3 броя триточкови инерционни диагонално- поясни за задържане на пътниците на първи ред задни седалки; 3 броя триточкови инерционни диагонално-поясни за задържане на пътниците на втори ред задни седалки; 1 триточков инерционен диагонално-поясен за задържане пътника на последната задна седалка. Пострадалата Е. Х. е седяла на задна лява седалка зад водача, която е оборудвана с предпазен колан, а ударът за лекия автомобил е бил прав страничен удар в лявата му част, видно от посочените деформации в превода на констативния протокол за ПТП. Ударът за товарния автомобил е челен, а за лекия страничен перпендикулярно на лявата му страна в областта на лявата врата. В резултат на ударния импулс тялото на пострадалата полита към вътрешната лява странична част на купето, като части от тялото срещат деформиралите се навътре части и счупени стъкла. При преустановяване на движението на автомобила след удара тялото бива отхвърлено в обратна посока, към дясната част на купето. В процесния случай правилно поставен колан не би ограничило движението на тялото на пострадалата по описания по-горе механизъм, тъй като предпазният колан ограничава движението на тялото в посока само напред.

Според заключението и на трите вещи лица, комплексният анализ на данните по делото - механизъм на настъпване на ПТП и механогенезата на травмите, вкл. техния характер и локализация, дава основание да се приеме, че при настъпване на ПТП Е. Х. е била с правилно поставен предпазен колан. Неупотребата на такъв би довела до травматични увреждания и в дясната плоскост на тялото - от удар в дясноседящия пасажер при свободно инерционно движение на тялото след сблъсък с другото МПС и/или изпадане от седалката, на която е пътувала пострадалата.

Ищцата е подала претенцията си за обезщетение до ответника на 09. 10. 2020 г. с приложени Протокол за ПТП, амбулаторни листи, съдебно-медицинска консултация, разходни документи. Образувана била преписка по Щета № 0801-004946/ 2020-01 и 02. С Уведомление изх. № 4381/ 29. 10. 2020 г. ответникът е изискал допълнително представяне на медицински документи и такива от произшествието. С Уведомление, изх. № 177/ 12. 01. 2021 г. , ответникът отказал изплащане на обезщетение. Впоследствие с Преводно нареждане за кредитен превод от 17. 11. 2021 г. ответникът изплатил на ищцата обезщетение в размер на 5 518 лева.

Въз основа на тази фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Ищцата е избрала защита на накърненото ѝ право чрез прекия иск против застрахователя по 432, ал. 1 от КЗ. Предявените обективно кумулативно съединени искове за заплащане на обезщетение за причинени неимуществени и имуществени вреди са основателни.

Страните не спорят, че към момента на ПТП - 17.12. 2019 г., за лекия автомобил „Форд Транзит“ с рег. № РР 2391 ВМ, управляван от правоспособният Х. Х. има валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника № ВГ/30/119002955692, валидна от 19. 10. 2019 г. до 19. 10. 2020 г.

Обект на застраховане по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на

автомобилистите е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата. Предмет на застраховката е деликтната отговорност на застрахованите лица, т. е. отговорността за виновно причиняване на вреди на трети лица, възникнала на основание [чл. 45 и сл. от ЗЗД](#).

Отговорността на застрахователя зависи от доказаните в исковото производство срещу него обстоятелства: застрахователен договор, застрахователно събитие, причинено от застрахования деликвент, вреди, причинно-следствена връзка между вредите и застрахователното събитие.

Съдебната практика приема, че с оглед функционалния характер на отговорността на застрахователя по този вид застраховка, ако липсва един от елементите за възникване на гражданската отговорност на прекия причинител на увреждането, то не са налице предпоставки и за ангажиране отговорността на застрахователя по предявения срещу него пряк иск по. За да се приеме, че е налице непозволено увреждане, обосноваващо деликтната отговорност по [чл. 45 от ЗЗД](#), е необходимо да бъде установено, че са причинени вреди в резултат от виновното и противоправното поведение на управлявалия застрахованото МПС Х. Х..

В случая с Наказателно постановление от 03. 02. 2021 г. на Окръжен съд Усти над Лабем, Чешка република, издадено, съгл. чл. 314д, ал. 1 от Наказателно процесуалния кодекс, изискано на осн. чл. 614 от ГПК по реда на Регламент /ЕС/ 2020/ 1783 на Европейския парламент и на Съвета от 25. 11. 2020 г. , Х. Х. за виновен в това, че на 17.12. 2019 г. при управление на лек автомобил „Форд Транзит“ с рег. № PP 2391 BM е нарушил правилата за движение по пътищата и по непредпазливост е причинил телесни повреди на повече от едно лице, измежду които и на ищцата Е. Р. Х.. Съгл. [чл. 413 НПК](#) и [чл. 300 ГПК](#), ако подсъдимият бъде признат за виновен с присъда, споразумение или с налагане на административно наказание, актовете на наказателния съд са задължителни за гражданския съд, разглеждащ иска за обезщетение за вреди от деликта. Посочените актове на наказателния съд обвързват гражданския съд, относно вината на дееца, както и относно противоправността на Д.ието.

От заключението на Комплексната СМАТЕ, назначена по настоящото дело, от приложените материали по делото на Окръжен съд Усти над Лабем, Чешка република, се установява безспорно виновното и противоправно поведение на виновния водач Х. Х., застрахована със застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника.

Съдът кредитира като доказателство по делото, относно механизма на произшествието, заключението на автотехническата експертиза, тъй като е компетентно, обективно и обосновано, подкрепя се от всички събрани по делото писмени и гласни доказателства.

Доказано е наличието на причинна връзка между твърдените от ищцата неимуществени и имуществени вреди и претърпяното МПС. СМЕ, назначена по делото е дала заключение, че всички описани увреждания в медицинската документация могат да бъдат получени при ПТП- травма в купето. Според заключението на СМЕ, ищцата вследствие на ПТП е претърпяла открито счупване на лъчевата кост на лява предмишница на типично място и кожна рана на мястото на счупването, които по своята медико-биологична характеристика обуславят съответно трайно затруднение в движението на левия горен крайник за срок повече от един месец и временно разстройство на здравето, неопасно за живота на пострадалата. Счупването в долния край на лъчевата кост на типично място е резултат от упор на екстензирана /разгъната/ или флектирана /сгъната/ ръка. След ПТП на 17.12.2019 г., в болнични условия, Е. Х. е претърпяла оперативна интервенция под пълна анестезия - за ревизия на кожната рана с отстраняване на чуждо тяло, репозиция на фрактурата на лява лъчева кост, възстановяване на кожното нараняване и налагане на гипсова превръзка. Интервенцията не е свързана с налагане на остеосинтезно средство на фрактурираната кост, а само с репозицията и хирургичната обработка на раната. Оказаната медицинска помощ е свързана с получените телесни увреждания при процесното ПТП. При счупване на лъчевата кост на типично място имобилизацията се налага за срок от един месец, а при липса на усложнения работоспособността би следвало да са възстанови до 3-4 месеца. За получените от Е. Х. телесни травми е проведено: оперативно лечение в Масарикова болница в Усти над Лабем, Република Чехия и консервативно лечение в България от д-р Б..

При претенция за обезщетение за неимуществени вреди се прилага принципът на справедливо обезщетяване на болките и страданията, съгласно [чл. 52 от ЗЗД](#), основан на цялостна преценка на конкретните обективни обстоятелства - вида и характера на телесните увреждания, последиците от тях, продължителността на проведеното лечение и понесените в резултат на това болки и неудобства, възраст на пострадалия, възможност или не за пълно възстановяване. Вещите лица не изключват соматични и физически болки занапред, като не може да се прогнозира тяхната проява, интензитет и продължителност. Според заключението им, експертната практика сочи, че пълно възстановяване на двигателната функция - обем и сила на движенията, както и пълноценно използване на левия горен крайник не е възможно - винаги ще е има остатъчни негативни последствия - болки и неудобства в ежедневните дейности, които ще влошават качеството на живот. Според показанията на разпитания свидетел М. Ф., след ПТП ищцата изпитвала много силни болки в продължение на един месец след произшествието. Имала наранявания по тялото и крака от лявата страна, забити стъкла по главата и лицето. Сега все още я боляла лявата ръка, не можела да вдига тежко. Тези показания съдът намира за достоверни, тъй като се подкрепят и от заключението на съдебно-медицинската експертиза за здравословното хипотетично състояние на ищцата към настоящият момент.

При тези факти съдът счита, че в конкретния случай, се претендират неимуществени вреди за обезщетяване на болки и страдания, които се характеризират със сравнително висок

и продължителен интензитет на търпене. Съобразявайки тежестта на уврежданията, възрастта на пострадалата, обстоятелствата, при които е настъпило увреждането, продължителността и вида на проведеното лечение, продължителността и интензивността на физическите и психическите страдания на ищцата, съдът намира, че справедливото по размер обезщетение за търпените неимуществени вреди възлиза на 20 000 лева, като съответстващо на общовъзприетото понятие за справедливост по [чл. 52 ЗЗД](#). Следва да бъде отчетено, че ответникът е заплатил доброволно на ищцата обезщетение с Преводно нареждане за кредитен превод от 17. 11. 2021 г. в размер на 5 518 лева, поради което дължи обезщетение за неимуществените вреди в размер на 14 482 лева. До първоначално предявения размер искът за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 27 000 лв. е неоснователен и недоказан.

Претенцията за заплащане на обезщетение за имуществени вреди е частично основателна и доказана. Ищцата е претендирала сумата 1 069, 75 лв. Според заключението на СМЕ, закупеният „балсам за устни Хармония“ - 1,20лв /Касов бон 0023076 0086, 30.12.2019г, аптека „Санита“ Търговище/ няма отношение към провеждане на лечението. Не е ясно какви са посочените в Касов бон 0094945, 30.01.2020г, аптека „Маринова“ Варна: лекарства на стойност 12,50 лв. Останалите разходнооправдателни документи, представени от ищцата са относими към получените травми. С оглед на това, за извършените разходи в размер на 1 038, 65 лева във връзка с проведеното лечение, ответникът следва да заплати обезщетение на ищцата за имуществени вреди.

Законната лихва върху обезщетенията се дължи от предявяване на претенциите пред застрахователя, като в тази насока е формирана и съдебна практика - Решение №167/30.01.2020г. по т.д.№ 2273/18г. по описа на ВКС, II т.о. и Решение №128/04.02.2020г. по т.д.№2466/18г., ВКС, I т.о., която настоящият състав на съда напълно споделя. Съдът приема, че застрахователната претенция е била подкрепена с достатъчно доказателства, включително препис от Протокол за ПТП, амбулаторни листи, съдебно-медицинска консултация, разходни документи. В такъв случай съдебната практика приема, че изискването от страна на застрахователя на допълнителни документи, извън представените от увреденото лице по [чл. 498, ал. 2 КЗ](#), при положение, че разпоредбата на [чл. 496, ал. 3 КЗ](#) защитава ползвателя на застрахователна услуга, е недобросъвестно поведение, в разрез със законовото му задължение да даде мотивиран отговор по застрахователната претенция в законоустановения срок – арг. от [чл. 108, ал. 1](#) вр. с [ал. 3](#) вр. с [чл. 496, ал. 1 КЗ](#), както и е в недопустимо отклонение от забранителната разпоредба на [чл. 106, ал. 5 КЗ](#). Разпоредбата на [чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ](#) предвижда, че застрахователят покрива отговорността на застрахования за лихвите по [чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ](#), т. е. при ограниченията на [чл. 429, ал. 3 КЗ](#)- само в рамките на застрахователната сума и за периода с начало от уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие, респ. предявяване на претенция от увреденото лице. Процесното ПТП е извършено на 17.12. 2019 г. , а ищцата е заявила претенцията си пред застрахователя на 09. 10. 2020 г. Ищцата претендира заплащане на обезщетение за забава от 06. 02. 2021 г. и ответникът дължи обезщетение за забава в размер

на законната лихва върху главницата от този момент.

Неоснователно е възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от ищцата, тъй като пътувала без предпазен колан. Релевантен за съпричиняване на вредата от страна на увредения е само онзи конкретно установен принос на последния, без който не би се стигнало да настъпване на вредоносния резултат. Така е разрешен въпроса и в практиката на съдилищата. Според нея, не всяко поведение на пострадалия (действие или бездействие), дори ако не съответства на предписаното от закона, може да бъде определено като съпричиняващо вредата по см. на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#), а само това, чието конкретно проявление се явява пряка и непосредствена причина за произлезлите вреди - в случая с настъпилите телесни увреждания на ищцата. Според заключението на СМАТЕ, при настъпване на ПТП Е. Х. е била с правилно поставен предпазен колан.

Неоснователно е възражението на ответника, че ищцата не е положила дължимата грижа за възстановяване на здравето си. От показанията на св. М. Ф. се установява, че ищцата е провела необходимата рехабилитация. По делото не са налице данни за проведено лечение от ищцата вследствие на неправилно протекъл възстановителен процес.

Ответникът е направил деловодни разноски в размер на 715 лв., за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лв., за което представя списък по чл. 80 от ГПК. Ищцата е освободена от заплащане на държавна такса и разноски по делото на осн. чл. 83, ал. 1, т. 4 от ГПК, въпреки, че с Определение № 99/ 23. 03. 2022 г. е освободена от заплащане само на държавна такса, такива са направени от бюджета на съда в размер на 556 лв. и следва да бъдат заплатени от ответника. Ищцата е направила деловодни разноски в размер на 75 лв., които следва да са за сметка на ответника. Ищцата и повереникът ѝ са уговорили заплащане на адвокатско възнаграждение, според приложените договор за правна защита и пълномощно, съгл. чл. 38 от ЗА.

На осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК ответникът дължи на ищцата разноските по делото, съразмерно с уважената част от иска в размер на 14 482 лв., досежно неимуществените вреди и 1 038, 65 лв. по иска за обезщетение за имуществени вреди – общ материален интерес 15 520, 65 лв. Адвокатското възнаграждение, което ответникът дължи на осн. чл. 38 от ЗА, определено по чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения е в размер на 1796 лв. , а с ДДС е в размер на 2 155 лева. По сметка на Разградският окръжен съд ответникът следва да заплати държавна такса върху уважената част от исковете в размер на 629, 28 лв. Ищцата следва да заплати на ответника разноски, съразмерно с отхвърлената част от иска, възлизащи в размер на 856, 13 лв.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД, гр. София, бул. Д-р Г.М. Д.“ № 1, ЕИК 200299615 на осн. чл. 432, ал. 1 от КЗ да заплати на Е. Р. Х., ЕГН ***** от *** сумата 14 482 лева, представляваща обезщетение за претърпени от нея неимуществени

вреди и сумата 1 038, 65 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, поради претърпяно пътно-транспортно произшествие на 17.12. 2019 г., причинено от Х. Х., водач на лек автомобил, марка „Форд Транзит“ с рег. № РР 2391 ВМ, за което има валидна застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника със застрахователна полица BG /30/119002955692, ведно със законната лихва, считано от 06. 02. 2021 г. до окончателно изплащане на сумата, както и сумата 75 лева разноски по делото. ОТХВЪРЛЯ ИСКА за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди за разликата до първоначално предявения размер от 27 000 лв., както и иска за разликата до първоначално предявения размер от 1 069, 75 лв. за имуществени вреди, като неоснователни и недоказани.

ОСЪЖДА „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД, гр. София, бул. Д-р Г.М. Д.“ № 1, ЕИК 200299615 да заплати на адвокат Ц. И. И. – С.а от Софийска адвокатска колегия, БУЛСТАТ ***** на осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 38, ал. 2 от ЗА разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 2 155 лева с ДДС.

ОСЪЖДА „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД, гр. София, бул. Д-р Г.М. Д.“ № 1, ЕИК 200299615 да заплати по сметка на Разградския окръжен съд държавна такса в размер на 629, 28 лева и деловодни разноски в размер на 556 лв.

ОСЪЖДА Е. Р. Х., ЕГН ***** от *** да заплати на „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВ“ АД, гр. София, бул. Д-р Г.М. Д.“ № 1, ЕИК 200299615 сумата 856, 13 лв., представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Варненския апелативен съд .

Съдия при Окръжен съд – Разград: _____